

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:		Felelős szerkesztő:	Kiadó laptulajdonos:	Egyesszám ára 4 fillér.
Helyben: Negyedévre . . .	3 korona.	Rudnyánszky Gyula	László József.	Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Egészévre	12 "			Debrecen, Csapó-utca. Telefon 275.
Vidékire Negyedévre . . .	5 "			
Egészévre	20 "			

ROSTA.

Ma elnököt választ a képviselőház.

Minden valószínűség szerint ezuttal ellenzéki férfi ül az elnöki székbe; mert a szövetséges ellenzék Justh Gyulát jelölte s ezzel szemben a szabadelvűpárt részéről Tallián Béla jelölése nem számíthat sikerre, mivelhogy a szabadelvű párt a horvátokkal együtt csak 195 szavazatot hozhat össze, a szövetség pedig körülbelül 240 szavazattal rendelkezik.

Kissé furcsa, hogy az ellenzék mindjárt az első erőpróba, a legelső szavazás előtt attól fél, hogy árulók lesznek a sorában. Legalább erre vall, hogy a függetlenségi párt nem elégedett meg a hivatalos levélbeli felszólítással, hanem az összes újságokban is kihirdette, hogy a szövetséges ellenzék minden tagja erkölcsi kötelességének tartsa a keddi ülésen való megjelenést, a ki pedig nem jelenik meg, vagy nem szavaz az ellenzék hivatalos jelöltjére, az áruló, azt nyilvánosan meg fogják bélyegezni a nemzet színe előtt.

Szép ez a nagy biztatás, de kissé olyan az íze, mintha kötéllel kellene fogdosni a — honvédeket.

A horvátok a szabadelvű párt első patkányai. Ők már elváltak a kormányparttól, mely nem kormánypart többé. Bejelentették Tiszának, Tisza bejelentette a szabadelvű pártnak, hogy a horvát képviselők külön alakulnak és külön horvát kört szerveztek. — Elnöke, jegyzője, gazdája bizonyára helyisége is van már a legújabb pártkörnek.

A derék horvátok! Akiknek állandó jelszavuk: Magyarországért — semmit, Magyarországért — mindent!

Most természetesen külön pártkör kell nekik, mert még nincs új többség, nincs új kormány, mely megjutalmazhatná a — testvéri támogatást.

Mondják, hogy a sima, okos, számító szászok (tizenhárman!) szintén ki fognak lépni a szabadelvűpártból, csak a kedvező, alkalmas pillanatot várják!

Azután következik a magyarok vándorlása.

Beavatottak állítása szerint mintegy 35 szabadelvűpárti képviselő fogja legközelebb a pártot elhagyni, a kik részben a disszi-

densekhez, részben a függetlenségi párthoz csatlakoznak, részben pedig egyelőre — párton kívül maradnak várakozó állományban.

* * *

A Pester Lloyd undok hangu, varangyos békamérgű vezércikkben megmarta a — magyar nemzetet.

A függetlenségi pártnak ment ugyan neki ádáz gyűlölettel, de gyalázatos támadása tulajdonképpen a — magyarságnak szólt. Förtelmes cikkében ugyanis azt írta, hogy az ellenzéki, a 48-as karaván a legmélyebb Ázsiából tört be a parlamentbe s kanibáli ordítással a csárda duhaj parasztságát hozta magával. A magyar kenyéren meghízott német újság szerint a mostani válság nem kormányválság, nem is parlamenti válság, hanem valószínű kulturválság, mert a műveletlen csordák betolakodását jelenti s elszakítja Magyarországot a nyugateurópai művelt világtól és hazánkat a Kelet barbár pusztájává süllyeszti.

De ki győzné a durva támadás minden beestelen sértését felsorolni!

Az ellenzéki pártok, az egyetemi ifjúság és a felháborodott magyarság ezrei a fővárosban mindenféle megtorlást terveznek a Pester Lloyd ellen.

Ez azonban mind kevés! Az egész országnak egyértelműen kellene az utálatos német lap ellen a lesújtó ítéletet kimondania! És ennek a nemzeti ítéletnek olyannak kell lenni, hogy betű mellett betű ne maradjon abból a veszett fajtaból és Magyarország földjén a Pester Lloyd soha többé meg ne jelenhessék.

Nemzeti néppárt.

— febr. 21.

A teljes bizonytalanság zürzavarából határozott körvonalakkal emelkedik ki a nemzetközi szocialisták egyre bátrabb mozgalma, akik a politikai helyzet súlyos bonyodalmait arra sietnek fölhasználni, hogy az általános választói jogot rögtön, minden átmenet nélkül kieroszakolják.

Ezek a hazátlan, sőt hazaelenes lázítók nyíltan hadat izennek a függetlenségi párt ellen és követelik tőle, hogy azonnal valósítsa meg a nagy választási reformot, mert ha ezt nem teszi, a népet becsapta, megcsalta s mint népbolonditót fogják a sárba tiporni.

A függetlenségi pártnak még nincs kezében a hatalom, többsége sincsen, tehát akaratát, politikai elveit nem érvényesítheti. De a nemzetközi szocialisták ezzel nem törődnek és a fővárosban is, a vidék nagyobb városaiban is népgyűléseket hirdetnek, sőt azzal fenyegetőznek, hogy mozgósítják az utcát a képviselőház, illetve a függetlenségi párt ellen.

Az ember, mikor ezeket a tüneteket megfigyeli, önkénytelenül arra gondol, hogy a nemzetközi forradalmi szocializmust ezuttal valami idegen ellenséges hatalom izgatja, biztatja a nemzetközi törekvések ellen. Hadd forgasd fel az országot, hadd tegyék azt a szolgálatot, a mit 1848-ban a horvátok és a többi nemzetiségek tettek! Akkor a nemzetiségek voltak az ütő kártya a tikkos ellenfél kezében, most a nemzetközi szocialisták voltak úgy látszik kaphatók arra a szerepre, hogy a magyar ügy diadalát, a válságból a nemzeti érdekek biztosításával való kibontakozást megakadályozzák, lehetetlenné tegyék.

Nem hisszük, hogy a kapható elemeknek ez a szándékuk ezuttal sikerüljön!

Hiszen a magyar nép józanságáról és tántoríthatatlan hazaszeretetéről azzal is fényes bizonyosságot adott, hogy az első két szocialistát csak határozott nemzeti, sőt függetlenségi programmal választotta meg képviselővé.

És egyenes újmutatás abban az irányban, hogy a magyar nép igenis felfogta, megértette a szocializmus általános emberi tanításait és a népjólét biztosítását követeli, de hazáját azért megtagadni nem hajlandó és nemzetéhez a szocializmus táborában is hű marad.

Ezt értsék meg politikai vezéreink és használják ki, értékesítsék a hazájáért.

Kétség nélkül való, — csupán a vakság és a jámbor struccpolitika tudatlansága tagadhatja — hogy a jövő a szocializmusé.

Most tehát, midőn a parlamentben a pártkeretek megbomlottak, midőn egyik pártnak sincs általános többsége, a politikai káoszából való kibontakozás utját az előrelátó hazafias államférfiak

Hungária kávéház

a helybeli és vidéki intelligencia találkozó helye, hol minden kedd, csütörtök, szombat és vasárnap nagy zeneestély tartatik felváltva MAGYARY TESTVÉREK, RÁCZ KÁROLY és PIA zenekarai által.

Kitűnő kávéházi italok.

Hideg buffet.

Saját termései borok.

Kiváló tisztelettel: **Weichinger Károly.**

nak ott kell keresniök a — nép között.

Bizonyos, hogy a szocializmus a két szocialista képviselő megválasztása után az országban terjedni fog. Az is bizonyos, hogy a nemzetközi szocialis- ták ezt a kedvező alakulást a maguk javára iparkodnak majd kiaknázni.

Itt van ennél fogva a pillanat, melyet a bölcs államférfiak el nem sza- laszhatnak. Mert ha most ezt elszalasz- tanák, kiszámíthatatlan veszteséget okoz- nának a nemzetnek és talán soha se lenne jóvá tehető a nagy politikai hiba.

Meg kell ragadni az alkalmat és a politikai új alakulások mai állapotá- ban meg kell teremteni a nemzetközi szocializmus ellensúlyozására, legyőzé- sére a *nemzeti néppártot*, vagyis a népet a hazafias nemzeti irányú szocia- lizmus lobogója alá kell táborba to- borzani.

Ez a feladat nagy és szép és ez a feladat a lehető legsürgősebb.

Nem tudjuk hová fejlődnek a vi- szonyok a képviselőházban. Lehet hogy ideiglenesen átmeneti, úgynevezett hi- vatalnok kormány veszi át az ügyek vezetését. Ezalatt pedig folynak a tárgyalások Ausztria és Magyarország, Bécs és Budapest között. Az is lehet- séges, hogy a szabadelvű párt vég- képen felbomlik és egy része *ellen- zékbe* megy.

Képzeltető-e a szabadelvű párt az ellenzéken mostani programjával? Nem életszükséglet-e ránézve is a meg- újulás, a párt keret kibővítése s az új eszmék, új áramlatok felszívása?

A függetlenségi párt előtt sem lehet közömbös, hogy a nemzetközi szocialisták mindenféle cselvetéssel, erőszakkal elhódítsák tőle a népet, a magyar nép zömét.

Világos tehát, hogy az összes nagy pártokra nézve elsőrendű kérdés,

a mellett fenséges nemzeti feladat, hogy a nemzeti szocializmus fegyverét megszerezzék és tűzbe vigyék a maguk igazai mellett.

A nagy válság.

— febr. 21.

Sok betűt összeróttunk már mi is e helyen a jelenlegi politikai helyzetről, kö- zöltünk véleményeket pro és kontra és mégis a politikai helyzetet, illetve a kibonta- kozás módozatait a legsötétebb homály ta- karja. Senki sem tudja, mi következik, senki sem sejtí a király akaratát és így nincsenek tisztába a fejleményekkel. Már majd egy hónapja húzódik a válság ügye és eddigelé nem tudták kiemelni az egyes pártok ve- zérembeire; sem Andrássy, sem Kossuth Ferenc, a kátyuból a magyar politikát.

Nagy történelmi színjáték folyik most úgy az ország fővárosában, mint a bécsi Burgban. Hová fog mindez fejlődni arról senki sem tud.

A tegnapi eseményekről egyébiránt a következőkben vagyunk részletes híradással:

Andrássy nem lesz miniszterelnök.

A *Magyar Est*-ből vesszük át a következő érdekes közleményt: Gróf Andrássy Gyula a szombati kihallgatás óta már a miniszterelnökségnek nem várományosa; még mindig királyi kiküldött, de már nem abban az irányban viszi a budapesti tárgya- lásokat, hogy végül ő kaphasson megbízást kabinetalakításra, avagy hogy az új kabi- net akár vele, akár nélküle szilárd és ál- landó alapra léphessen, hanem tisztán ab- ban az irányban melyet Bécsben a Fort- wursteln elmélet alapján kijelöltek. Többé nem az a cél, a válságot megszüntetni, ha- nem egyelőre az: a kellemetlenségeket el- odázni. Andrássy a szombati kihallgatáson — mint ezt teljes határozottsággal és min- den kétséget kizárólag jelenthetjük — tu-

datta a királlyal, hogy a megegyezés a függetlenségi párttal lehetetlen, mert a párt a katonai követelésektől, melyek az ere- deti koalíciós programban nem voltak bent, nem fog elállani és azokat alku tár- gyává nem is fogja tenni.

Jelentette továbbá, hogy az önálló vám- terület elé osztrák részről nehézségek tor- nyosulnak és így a korona abba a kelle- metlen dilemmába kerülhet, hogy eleve kijelentett elvi községe dacára esetleg osztrák szempontból állást kelljen foglalnia a magyar felfogás ellen. Szóval: az önálló vámterület szilárdnak látszott engedménye is megingott és miután így nemesak a ra- dikálisabb elemeknek nem lehet eleget tenni, kik a katonai engedményekhez ra- gaszkodnak, hanem még a konziliánsabb ellenzéki résznek sem, mely az önálló vám- területtel és a belügyi reformokkal beérte volna: többé szó sem, lehet megegyezésről.

Főleg ezek alapján jelentette be Andrássy a királynak, hogy ő képtelen meg- egyezési alapot teremteni, még kevésbé ké- pes és hajlandó ilyen alap nélkül a kabinet- alakítást csak meg is kísérleni.

Darányi miniszterelnöksége.

Gróf Andrássy Gyula folytatja a ta- nácskozásokat, mint homo regius. Tegnap a képviselőházban felkereste Kossuth Ferencet és közölte vele a szombati királyi kihall- gatás eredményeit. Később tárgyalt Bánffy Dezsővel, Apponyi Alberttel és Zichy Ala- dárral, majd egy óra hosszáig.

Ezeknek feltárta a helyzetet és felve- tette az átmeneti miniszterium eszméjét, melynek feje *Darányi* Ignác lenne. Ezek a vezérférfiak kijelentették, hogy nem akarnak a kibontakozás lehetőségének megrontói lenni, azonban bárki alakítsa meg az átme- neti kabinetet, kikötik:

1. ebben a kabinetben nem foglalhat helyet a Tisza-kabinet egyetlen minisztere vagy államtitkára sem.

A kékhasu herceg.

Írta: Csuka Ferenc.

Ennek a történetnek két hőse van. Az egyik megbukik, a másik meghal.

Hívják pedig az egyiket Gasztonnak. Szép név. Előkelő név. Az öreg Weisz na- gyen jól tette, hogy fiának ilyen jóhangzású nevet választott. Ha a saját nevét testálta volna reá, a puritán kongású Ignácot, akkor az ifjú Weisz, — bocsánat a föltevésért — minden reggel vizes nyolcasokat locsolhatna valamelyik rőfőskereskedés padlójára. Így azonban drámairással foglalkozik, mert Weisz Gaszton bankhivatalnok lett.

A bankifjak ugyanis drámát írnak melyet a színházak visszautasítanak. Viszont a drámairók váltókat írnak, ezeket meg a bankok lökik a Nirvánába. Okosabb volna, ha a váltókkal a bankifjak foglalkoznának és a darabokat a drámairók csinálnák.

Gyerünk tovább.

A másik hőse neve: Jakab. Foglalko- zására való nézvést: dongó. Tehát a legyek osztályához tartozik.

Weisz Gaszton, miután meggyőződött, hogy ötfelvonásos drámái a kutyának sem kellenek, merész elhatározásra serkent. Ope- tetett írt. A librettója kissé különösnek ne- vezhető, de a zenéje annál érdekesebb. Ő maga kombinálta a muzsikát is. Félhang ide, félhang oda, elvégre mellékes. Operettjével sorra ostromolta a budapesti színházakat, de hasztalan. Megpróbálkozott a vidékkel.

Egy reggel, mikor fölment a bankba, kiejtett a zsebéből valamit. Összehajtott pe- piro volt. Senki se vette észre. Fölvette és elejtette még egyszer.

Grün, a könyvelő megszólalt:

— Mit hajigálódzik avval a cédulával?

— Miféle cédulával? kérdezte Gaszton.

— Hát miféle cédulával? Itt van a lá- bam előtt.

— Az ám! A sürgöny! Adja ide ha- mar!

— Hát odaadom? Vegye föl, — szolt nyugodtan Grün, a könyvelő.

Ebben a pillanatban vad esőngetés hal- latszott a bankfőnök szobájából és Gaszton sietve loholt a bankisten színe elé.

Ezt az alkalmat felhasználva, a kíváncsi praktikáns fölvette a cédulát. Nézi. Hát egy sürgöny. Olvassa; majdnem kiugrik a szeme úgy olvassa:

weisz gaszton

budapest

gyoengytyuk utca 4.

mezoelabore majus 10 keekhasu herceg tuenemenyes vasarnap premiere szerzoet el- varjuk uedv sardyi

A praktikáns bután meredt a betűkre, nem tudta kihámozni jelentésüket. Gaszton visszajött és kitépte a kezéből a sürgönyt:

— Micsoda indiszkréció! Hát láttak ilyet... Az ember nem tarthat semmit titokban.

Gaszton hosszasan méltatlankodott, de mivel senki sem intézett hozzá egyenes kér- dést a sürgöny tartalmát illetőleg, felolvasta önként: Kékhasu herceg tüneményes. —

Vasárnap premier. Szerzőt elvárjuk. Üdv- Sárdy.

Megtudjuk ezekből, hogy Gaszton ope- rettjének címe: A kékhasu herceg és hogy a mezoelaborei, szintársulat igazgatója, Sárdy uram, előadásra tüzte.

*

A magyar királyi Operaház nézőterének felsőbb régióiban, a cirádák közt tulságosan elszaporodtak a pókok. És Jakab, a dongó, miután egyik unokaöccsét szemeláttára gyil- kolták le a pókok, társai előtt kijelentette:

— Ez nekem nem kávéház. Elhurcol- kodom.

— Hová mégy Jakab? érdeklődött egy kíváncsi légy.

— Még nem tudom. Azt hiszem vala- hová vidékre, — válaszolt hanyagul. És hozzátette:

— A telet Nizzában töltöm. Ezzel kiröpült. Némi meghatottság fogta el, midőn visszatekintett az Opera épületére. Eszébe jutottak a klasszikus Wagner elő- adások és a kövér habitűék, akik zsölyékben mélyen aludtak és nyugodtan lehetett tartal- mas vérüket szopogtatni.

— Ej, mit! Gombház, — ha leszakad, lesz más, — morfondirozott Jakab; és mie- lőtt elhagyta volna a fővárost, betért törzs- kávéházába, az Operával szemközi Drech- slerbe reggelizni.

Megszokott helyére repült, a kopasz tőkepénzes mellé. Ráült az asztalra és mi- után egy atom haboskávét, két atom cukrot bekebelezett, rászált asztaltársa orrára és

2. nem lép be ebbe a kabinetbe a függetlenségi pártnak egyetlen tagja sem.

3. egyébként nem akarnak befolyást gyakorolni erre a kabinetre és előre kikötik, hogy ez a kabinet csak a nélkülözhetetlen állami szükségleteket intézze el, minők a költségvetés és a rendes ujoncjutalék, de már a választási reform és a házszabály-revizió, egyáltalában minden újítás az átmeneti kabinet munkarendjéből kizárandó és a végleges kormányának fentartandó.

A függetlenségi párt egy része hallani sem akar átmeneti kabinetről. Andrássey ellenben helyeselte ezt a felfogást és rögtön megkérdezte Darányit is, a tervre vonatkozólag. Darányi kijelentette, hogy esetleg vállalkozik kabinet alakításra. Végleg nem állapodtak meg, mert megvárják Széll Kálmánt, aki ezen újabb kísérletnek a tulajdonképeni kezdeményezője.

Alakulás a képviselőházban.

Nagy és eleven volt az élet tegnap a képviselőházban, ha nem is tartottak ülést. A kilenc osztály vizsgálta a mandátumokat s ebből az alkalomból persze ott volt valamennyi képviselő. Nagy feltűnést kellett gróf Andrássey Gyula hosszas tanácskozása báró Bánffy Dezsővel. A homregius fél tizenegy órától tizenkét óráig sétált karöltve a folyosón az újpárt vezérével mely beszélgetésbe merülve.

Az egyes osztályok a következőképpen alakultak meg:

1. osztály. Elnök: Polónyi Géza, jegyző báró Dániel Tibor.

2. osztály. Elnök: gróf Apponyi Albert, jegyző: dr. Baross János.

3. osztály. Elnök: Szederkényi Nándor, jegyző: dr. Benedek János.

4. osztály. Elnök: Illyés Bálint, jegyző: Hammersberg László.

5. osztály. Elnök: Darányi Ignác, jegyző: Szász Zsombor.

6. osztály. Elnök: báró Bánffy Dezső, jegyző: Óváry Ferenc.

7. osztály. Elnök: Sággy Gyula, jegyző: Szatmári Mór.

8. osztály. Elnök: Szalay László, jegyző: Trubinyi János.

9. osztály. Elnök: gróf Eszterházy Mihály, jegyző: Kálosy József.

A megalakulás után a megbízólevelet vették tárgyalás alá s számos apró formahibákat fedeztek fel. Azok közül a képviselők közül, akiknek a mandátumai teljesen kifogástalanok, minden osztály választ az állandó igazoló bizottságba egy rendes és egy póttagot.

*

A főrendiház délután fél 1 órakor gróf Csáky Albin elnöklésével ülést tartott, amelyen a kormány részéről Tisza gróf, Berzeviczy, Plósz és Nyíry miniszterek voltak jelen.

Csáky gróf elnök mindenekelőtt meleg szavakban emlékezett meg a legutóbb elhunyt főrendekről. Ezután az igazoló bizottság betérjesztette a főrendek hivatalos névjegyzékét, melyet a főrendek egyhangulag tudomásul vettek.

Majd a háznagy és a jegyzők választása következett. Megválasztott háznagygyá: Nyáry Jenő báró; jegyzőkké: Almásy Inre gróf, Dégenfeld Pál gróf, Eszterházy János gróf, Gaál József, Latinovich János, Rudnyánszky József báró, Széchenyi Bertalan és Viktor grófok. Ezzel az ülést véget ért.

Egyház és iskola

A hajduszoszlói lelkész választás.

A bősörményi esperessé választott dr. Baltazár Dezső helyére tegnap választottak lelkészt a szoboszlóiak. A pályázók közül a megejtett választás után Bélteky Lajos mán-doki ref lelkész kapott legtöbb szavazatot s így — 117 szótöbbséggel ő lett a hajduszoszlói lelkész. A szoboszlói lelkészi ál-

lásra alig akad más aki tudásával, képességeivel, igyekezetével, szónoki tehetségeivel annyira betölthetné ott a lelkészi hivatását mint Bélteky Lajos, ki egyike az egyházkerület legkiválóbb embereinek.

Közbejött akadályok miatt.

I.

Tekintetes főszolgabíró ur!
Közbejött akadályok miatt nem szállhatom be az ígért 120 voksot. De annyit jelenthetek, hogy mind a 120 oly részeg, hogy három napig nem áll talpra s így az ellenzékre se fog leszávozhatni. Tisztelettel
Zsuki Márton
községi bíró.

II.

Méltóságos főispán ur!
Közbejött akadályok miatt semmi kiállításunk sem lehet arra, hogy kerületünkben a hivatalos jelölt Babura Miklós ur önnagysága részére a többséget megszerezhessük.

Korteseink, stb.

Hazafias tisztelettel

Mák György
főszolgabíró.

III.

Nagyméltóságú kegyelmes uram!
Közbejött akadályok miatt vármegyémm kerületeiben egyetlen szabadelvű párti jelöltet sem sikerült behozni. Felfordult a világ. Mind a hét kerületben ismeretlen fiatal urakat választottak meg — 48-as programmal. A ki egyébaránt stb.

Dereglye Zoltán
főispán.

IV.

Császári és apostoli királyi Felség!
Közbejött akadályok miatt a szabadelvű párt többsége megszűnt. Alkotmányos kötelességem a kormány lemondását bejelenteni.

Tisza, s. k.

V.

Kedvelt Hiveink!

Közbejött akadályok miatt...

nagyot szippantott belőle. (Csak ezt a pasast sajnálom, elmélkedett Jakab, mert ez mindig jól táplálkozik és a vére kitűnő.)

— No de, lássuk az ujságokat, — szólt Jakab erőlyesen és addig csipkedte a tőkepénzes kezét, míg az, csupa idegességből, a kezében tartott lapot a színházi rovatig lapozta.

Jakab ráment a színházi rovat soraira és kényelmesen sétálva olvasgatta a festett világ híreit.

— Mba, . . . Megint a Parasztbecsület! Jó, hogy elmegyek és nem kell milliomodszor megnéznem. A Nemzetiben megbukott az új darab . . . Nekem mondják? Lássuk, mit ír a kis piszkos a Magyar Színházról? . . . Ajvé. El se olvasom.

Jakab hirtelen felkiáltott:

— Ez már döfi! Ide elmegyek! Meg fogom nézni a Kékhasu herceg prömierjét. . . Azt hiszem, Mezőlaborera még idején eljutok. Sietek a Keleti pályaudvarra.

A következő percben már egy gyorsan vágató fiakker tetején ült, mely történetesen a Keleti pályaudvarra igyekezett.

Egy hirtelenszöke, monoklis ifju ugrott ki a bérkocsiból és izgatottan rivallt avasuti portásra:

— Elment már a mezőlaborci vonat?

— Tessék sietni. Ót perc múlva indul.

A monoklis ifju a pénztárhoz rohant és tizennegyedik zónás elsőosztályu jegyet váltott a gyorsvonatra.

Jakab azonban nem váltott jegyet, mert ő ingyen utazik az összes vonatokon. Még a az expresszen is. A kalauz sohasem kéri tőle

a jegyet. Sőt ottan száll ki a vonatból, a hol neki tetszik. Nyílt pályán is. És akkor, amikor akarja.

*

Ej, ej! tisztelet olvasó. Tán csak nem kételkedik mesénk valóságosságában? Tessék egy kissé emlékébe idézni, amikor Szegedről Budapestre utazott. Nemde, az itteni pályaudvaron, beszállt a kupé nyitottablakán egy légy. Szatymazon pedig, bár ott nem áll meg a gyorsvonat, kiszállt. Két kövér légy, egyikük dongó, — éltebb házaspár lehettek, — Cegléden ültek be a vasuti kocsiba és Budapestig utaztak.

Igy hát Jakabunk ama kijelentésében, hogy a telet Nizzában szándékozik tölteni, lehetett némi póz, de lehetetlenség nem volt benne. Jakabunk régi terve, hogy idült hurutja ellen Nizza balzsamos levegőjében keres gyógyulást. Hogy pedig mégsem mehetett el Nizzába, arról nem tehet. Megakadályozta benne a halál. És melyikünk lát a jövőbe? Ember tervez, akarom mondani: Jakab tervez, — tenorista végez.

*

Végezzük be mink is tanulságos történetünket.

Nem állítom, hogy a Kékhasu Herceg azért bukott meg, mert rossz. Volt a bukásnak egyéb oka is. Megtörtént minden előkészület, hogy a bukás minél alaposabb lehessen.

Tudnunk kell, hogy a Kékhasu Herceg színrehozatalának híre a Mezőlaborci Harsona szerkosztójének veséjét törként járta át. A szerkosztó nem türt magánál nagyobb író

egy városban: — ez a sajátsága magyarázza meg, hogy Mezőlaborcon szerkeszt és nem egyebütt.

Most pedig idetolakszik egy budapesti alak. No, megállj! dühöngött a redaktor és hibeiből tábort szervezett, mely a prömier estéjén az első sorokat foglalta el és tette-készen leste azt a pillanatot, amikor szélvész-ként füttyülhet. Több zsebben sipok és kereplők rejtőztek.

Gaszton a kulisszák mögött önértzetesen sétált. Dicsősége érzetében olyan volt, mint egy gögös pulyka, mely Napoleonnak tartja magát.

*

Jakab, mint régi színházbajáró, kissé megkésve érkezett. Az első felvonás derákán. De nem sokáig maradt a nézőtérén. A kulisszák közé ment. Habituéknak ősi joguk ez.

Nézte hát a kulisszák mögöl, hogyan fejlődik az operett meséje és leste azt a pillanatot, amikor az énekesek és az a zenekar egy véleményre jutnak. Valóban saját-szerű zenéje volt ennek az operettnek. A dob és trombita vitték a melódiát, melyet a tenorista hol elejtett, hol fölvert. A tenorista, bizonyos Borostyánffy Lehel, a főszerepet kreálta, ő volt a kékhasu herceg.

A színpalak mögött egy pufók képü, borotvált, bácsi nyargalászott:

— Oriási!

— Tüneményes!

És minduntalan Gaszton nyakába borult és három percenként fenéig itta boros poharát. A direktor volt ez a szangvinikus

NAPI HIREK.

Peticiók. Vasárnap délelőtt két újabb petíció érkezett a kir. Kuriához. Az egyiket Boksay Bertalan és 17 társa Rudnay István a polnai kerület szabadalvüparti megválasztott képviselő és Dr. Láng Kálmán választási elnök ellen, a kiket a petícionálók etetés, itatás, vesztegetés és presszióval vádolnak. A petíció egyúttal kéri az inficiált szervezetek leszámításával Smiálovsky Valér Kossuth-párti képviselőjelöltet megválasztott képviselőnek kimondani. A második petíciót Hoffer Béla lapszerkesztő és társai nyújtották be a Szombathelyen január 26-án megválasztott diszidens. Blaskovits János képviselő ellen választásának érvénytelenítése miatt, mert Blaskovich semmiféle választói névjegyzékben elő nem fordul.

Révai Mór ellen benyújtottak Adám András, a Rudnay István ellen benyújtott Fittler Imre és Blaskovich János ellen benyújtott petíciót Dezsőffy Géza kuriai bíró fogja előadni.

— **A cár halálos ítélete.** A Neues Wiener Journal-nak jelentik Pétervárról: Hire jár annak, hogy egy házkutatás alkalmával, a melyet a munkásnegyedben tartottak, iratokat találtak, a melyekben a cárt, valamenyny nagyherceget, Trepovot. Pobjedonoszevet és a legtöbb főkormányzót halálra ítélték s kilátásba helyezik, hogy ezeket az ítéleteket a legrövidebb időn belül sorra végre fogják hajtani. Kormánykörökben valóságos pánik uralkodik és komolyan gondolnak arra, hogy a cár és a nagyhercegek hosszabb időre külföldre meneküljenek, még pedig valószínűleg Dániába.

— **A V. H. O. Sz. igazgatósági ülése.** A vidéki hírlapírók szövetségének igazgatósága vasárnap délután Szegeden a kereskedelmi és iparkamara palotában lévő szövetségi helyiségében Szávay Gyula (Debrecen) alelnök elnöklése alatt gyűlést tartott,

a melyen jelen voltak Palócz László titkár, Tömörkény István pénztáros, Békefi Antal, Kisteleki Ede, Ujlaki Antal, Sz. Szigethy Vilmos (Szeged), Lenkei Lajos (Pécs) és Bibó Lajos (H.-Vásárhely), dr. Sötét Sándor (Eger), igazgatósági tagok. Az igazgatóság a San-Remóban üdülő Kubinyi Zsigmondot, a szövetség érdemudis elnökét meleg hangu táviratban üdvözölte. Új tagokul felvették Pap József dr. (Kolozsvár), Lengyel Béla (Kolozsvár), Gerő Dániel (H.-Szoboszló) dr. Kőrös Endre (Pápa), Kertész László (Debrecen), Kovács Géza (Módos), Perjessy László (Szeged), Kaal Elek dr. (Erzsébetfalva), Pusztai Béla (Szabadka), Vajda József (Szabadka) és Kálmán Elek (Siklós). A szövetség jelenlegi vagyona 108,178 korona. A vagyon az elmúlt évben 4084 koronával gyarapodott. Tizenkét szükkölködő és beteg hírlapírónak 1220 korona segélyt nyújtottak. Elhatározta az egyesület hogy a legközelebbi közgyűlésen pályázatot írnak ki az 500 koronás ösztöndíjra, melyet évenként egy-egy vidéki hírlapíró külföldi tanulmányutrá kap. Majd egy esomó segélyezés iránti kérvényt intéztek el. Elhatározták továbbá, hogy az 1905. évi rendes közgyűlést június 12-én Miskolcon tartják meg, a hol az utóbbi időben a hírlapírás örvendetes módon fellendült. Jókai Mór szobrára 100 koronát szavaztak meg, egyúttal elhatározták, hogy a vidék összes tagjait felhívják, hogy a Jókai szobrára gyűjtsenek. Az igazgatóság felkérte Szávay Gyulát, hogy a debreceni Csokonai-emlék-ünnepélyen képviselje és a Csokonai-szoborra tegye le a vidéki hírlapírók hatalmas babérkoszoruját.

— **Felolvasó est.** A római katolikus főgimnáziumban e hó 23-án csütörtökön felolvasó est lesz, melynek igen szép és változatokban gazdag műsora élvezetes perceket ígér a közönségnek. Az estélyen közreműködnek: Darvas Sándor kitűnő hegedűművész, kinek játékát Erits Emil kíséri zongorán. Azután dr. K. Szalay Béla orvos tart tanulságos és érdekes felolvasást az estéről, utána Szilágyi Margit énekel egy bölesódalt és Mihalovits Jenő tart a humor és guny női ésjárásban címen ötletes, mulattató felolvasást. Végül Altmann

Hugó vonósnégyes kamara zenéje következik Mozárt Op. 15 művének előadásával. A kellemes és pompás szórakozást ígérő felolvasó est iránt, máris nagy az érdeklődés. Jegyek kaphatók Mihalovits gyógyszerárában.

— **A város és az urkocsisok egyesülete.** A város főügyésze tegnap terjesztette be a tanácsnak a város és a debreceni urkocsisok egyesülete között létrejött szerződést. A tanács a szerződést helybenhagyta és értesíti az egyesületet, hogy a terület átengedéséért kikötött jogelismerési díjat, a évenként 2 drb 20 koronás aranyat 1903. jan. 1-től kezdve, mióta a területet az egyesület használja, a jogelismerési díjat fizesse be a számvevői hivatalnál.

— **A mézeskalácsosok sátrai.** Említettük, hogy a mézeskalácsosok kérvényezték a várostól, hogy utcai elárusítás céljából a város különböző pontjain sátrakat állítsanak fel. A városi tanács foglalkozott a mézeskalácsosok ezen kérelmével és a sátraknak felállítását engedélyezte, mire nézve a következő helyeket jelölte ki: Csapó utca és Rákóczi utca sarok, Kossuth utca 19. sz. ház előtt, Erzsébet utca 117 sz. Csapó utca 15, Rózsa utca városháza sarok, és a kereskedelmi iskola előtti tért. Az árusítók a sátrakat sorban felváltva használhatják és azokat éjjelre künn hagyni nem szabad.

— **Rendőri bejelentés posta útján.** A közönség kényelmére a városi tanács a bejelentés megkönnyítésére Budapesthez hasonlóan újítást hozott be. A tanács tegnapi ülésén kimondotta, hogy jövőben, aki akarja, posta útján is eszközölheti a bejelentést erre a célra készült levelezőlapon. A levelezőlapokat a bejelentési hivatal adja és a fél tartozik felbélyegezni. A bejelentés eme legújabb módja, — mely nem kötelező — a jövő hóban már életbe lép.

— **Előljárási ülés.** E hó 24-én az ipartestület tanácstermében előljárási ülés lesz, melyen a január hóban visszamaradt folyó ügyeket fogják lebonyolítani.

— **Trachoma az iskolában.** A ragályos betegségeknek egyik legveszedelmesebbike a trachoma ismét fellépett városunkban. Tegnap este jelentést kapott a rendőrség, hogy a helybeli tanítói árvaházban négy gyermek trachomában megbetegedett.

— **Békéltető bizottsági ülés.** Az ipartestület békéltető bizottsága holnap délután 4 órakor Vetéssy Béla rendőr fogalmazó elnöklése alatt ülést tart. Az ülésen magánügyi vitás kérdések intéztek el.

— **Éhínség Szerbiában.** Szerbia összes vidékeiről, különösen Timokból egyre-másra érkeznek a borzasztó éhínségről szóló panaszok. A kormány nagyobb mennyiségű tengerit vásárolt az éhínség enyhítésére Törökországból, de a hiányos ellenőrzés következtében több koci tengeri elrothadva érkezett meg, úgy hogy el kellett dobni.

— **A fölízgatott nép.** A politizáló urak, akik fekete kávé mellett szivarfüstkarikákat eregetnek s a szájuk ízének megfelelő ujságokat olvasgatva vitakoznak a haza sorsa fölött, el se képzelik, milyen hatással van egy-egy képviselőválasztás a közönségre. A tanult. művelt, higgadt, komoly ember mindent a maga valódi értéke szerint mérlegel, a tudatlan, műveletlen, szenvedélyes köznép jelszavak után indul s a mikor azt hangoztatják előtte nap nap után szóval, irásban, képen és nyomtatásban, hogy „Végre megvirradt a szabadság dicső hajnala!” akkor azt hiszi, hogy most már minden szabad. A ki előle ki nem tér, az szabad leütni, a ki a jobb pártra szavazott, annak szabad a prészházát felgyújtani s mivel a függetlenségi eszmék győztek, most már független a nép az uraktól, hatóságoktól, törvényektől! nem parancsol ezután se a.

bácsi, aki határozottan megtetszett Jakabunknak.

Jakab rászállt a direktor aresára és nagyot szippantott belőle.

— Furesa! Olyan savanykás, de mégis kellemes ennek a direktornak a vére, — szólt Jakab és még néhányat szippantott: de hirtelen belekábult és sajátságos zsidobadást, pokoli jókedvet tapasztalt magán.

A direktor vére ugyanis, évek során át, tizenhétfokos alkoholtartalmat nyert. És Jakab, aki eddig sokakat megesisített, most is esipett, ámde becsipett.

Kezdetben szalonspicce volt, de nem tudott ellentállni azon vágyának, hogy újabb és újabb kortyokat ne igyék a direktor ereiben csörgedező alkoholból. Végre rettenetesen berugott. Olyan részeg lett Jakab, mint egy malac.

Mámoros csókot lehelte a primadonna nyakára. Istennőnek nevezte őt. Pedig testvérek közt is lehetett vagy negyvenéves. Csakhogy a mi Jakabunk részeg volt és csodálatosan szépnek találta a primadonnát, sőt az operett is.

Az első felvónás már a vége felé közeledett. Pergett a dob, reccogott a trombita és a kékhasu herceg belefogott hatalmas áriájába:

Kékhasu az én nevem,
Mert a nőket kedvelem.
Kedvelem, kedvelem, bumm.
Szőke, barna, ifju nő,
Közelemben hogyha jó:
Bóditom, hódítom, bumm.

Kékhasunak lenni szép,
Kékhasunak lenni jó,
Oh mi jó, oh mi jó, bumm.

Jakabot elbájolta az ária és látni akarta a tenoristát, egészen közelről. Arrafelé repült ki a nyílt színré, a lámpák elé.

Most kellett a magas cének következnie. A tenorista kitért a torkát.

... A részeg Jakab éppen arra repült. Hirtelen heves légáramlatot érzett, mely egy sötét barlangba sodorta. A barlangban krakogás támadt és Jakab a barlang fenekén levő nyíláson át egy nyálkás csőbe sodródott, a hol megfulladt.

Jakab, szegény, soha sem tudhatta meg, hogy az a barlang voltaképpen a tenorista torka volt. Jakab halála miatt a magas céből rettenetes gikszer támadt.

A mezőlaborei szerkesztő bérenci fűtyültek, sipoltak, hagymával hajigálództak. A darab megbukott. Weisz Gaszton esufos bukásának ez az igazi története.

Egy becsipett dongó miatt dőlt dugába operettszerzői pályája.

Ime, sokszor ily apró katasztrófák döntik el a dicsőségért való törekvések sorsát. De lehet, sőt valószínű, hogy a fátum keze működik közre. Egy dongónak kellett Budapestről Mezőlaborera utaznia, hogy szegény Weisz Gaszton mindörökre megbukjék.

Azért, ha dongót láttok, üssétek agyon. Mert sohasem lehet tudni, hogy a színpadi irodalomnak melyik remekműve forog vesztélyben.

biró, sem a jegyző, de még a főszolgabíró se! A képviselőjelölt urak s korteseik erre oktatták ki a népet. Nem fizetünk adót! Nem adunk ujoncot! Ez a nóta járja s ez szörnyen népszerű, még a kaputos emberek közt is. És tényleg nem fizetünk adót s nem adunk ujoncot. Főlséges állapot! Csakhogy aztán, az már kevésbé főlséges állapot, hogy a fölzigatott nép ebben a szabad és független hangulatban nem ismer sem Istent, sem embert, előtte nincs tekintély, mert most ő az ur. A járási főszolgabírák, rendőrhatóságok és közegek sokáig fáradozhatnak, míg a törvényes rendet, a tekintély iránti tiszteletet újra helyreállítják. A köznépp között annyi a renitens elem, hogy szinte lehetetlen hamarosan valamennyit megfélemezni.

— **Szociálista gyűlés.** A szabó munkások országos szakszervezetének debreceni csoportja vasárnap délután 3 órakor a Kis pipához címzett vendéglőben gyűlést tartott, melyen Szabó Endre szabómester elnököt. A gyűlésen a munkásokra vasárnapi munkaszünetet, a munkanélküliek helyzetét, továbbá a munkásoknak a munkaadókkal szembeni magatartását tárgyalták. A jelen voltak közül felszólaltak Szabó Endre, Beiszgnác, Nagy János, Pakola János. A gyűlés az esti órákban ért véget.

— **Összeesett az utcán.** A tegnapi esti vonattal érkezett Debrecenbe Kóródi Imre, szatmári 12-ik honvédgyalog ezredbeli tisztiszolga, hogy hülésből eredt, megdagadt lábait, a helybeli honvéd csapat kórházba gyógykezeltesse. Még két beteg honvéd jött Kóródival, akik a járásban segítettek a szegény tisztiszolgát, aki alig tett pár lépést, az állomás épülete előtt összeesett. A honvédlaktanyában levő készültséget telefonon értesítették, ahonnan azonnal hordágyat küldtek az állomáshoz és Kóródit be szállították a honvéd kórházba.

— **Sikkasztó csizmadia.** Piroska Mihály Péterfia utca 15 szám alatti lakos megbizta Bukszár József csizmadia segédet egy pár csizma elkészítésével, melyhez a szükséges 7 korona 34 fillér értékű anyagot is átadta neki. Bukszár azonban megbiztatásának nem felelt meg, amennyiben a csizmát még máig sem készítette el, ezért a megvett anyagot visszakövetelte tőle Piroska, és mivel azt Bukszár eladta, panaszt emelt ellene a rendőrségen, mely a sikkasztó csizmadia ellen az eljárást megindította.

— **Halálozások.** Az anyakönyvi hivatal halálozási osztályánál a következő halálozások jelentettek be: Kocsis Erzsébet róm. kath. 4 hónapos, Katona Péter ev. ref. 78 éves, Simon Mária róm. kath. 14 napos, Molnár Jánosné róm. kath. 20 éves, Fekete Lajos ev. ref. 46 éves, Bócz Sándor János gör. kath. 5 hónapos, Lakatos Lajos ev. ref. 12 napos, Völker Margit ág. ev. 2 éves, Kocsis Margit ev. ref. 16 hónapos, Barna Róza ev. ref. 11 napos, Szallár Erzsébet ev. ref. 8 napos.

— **Meglopott munkás.** Nagy István felsőjósai munkás Berger Dániel pallagi tanyáján dohánytisztítást végzett. Szombaton este fizetését megkapva, hazafelé mentében több társával betért egyik alsőjósai koreszmába, hol alaposan lerészegedett. A részeg embertől egyik cimborája Molnár Ferenc elvette összes pénzét, amit mikor másnap az visszakövetelt, letagadott. A károsult ember tegnap panaszt emelt ellene a rendőrségen, hol Molnár Ferencet kihallgatták és miután az tettét beismerte, megindították ellene az eljárást.

— **Elveszett.** Egy dupla fedelű női óra turista láncsal tegnap reggel 8–9 órák között a Hungária kávéháztól a Dégenfeld térig vezető uton elveszett. A becsületes megtaláló kéretik a Fehérlő szálloda tulajdonosának általadni, hol illő jutalomban részesül.

— **LETZTER JÓZSEF** fényképészeti-festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-

utca 44. dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképkiállítás a műterem kapubejáratánál levő kiskabakban

— **Fogfájást és szájbüzt azonnal megszüntet** a Plombus amerikai önblombázó szer. Bővebbet a lapunk mai számában közzétett hirdetésben.

x **Jó forgalmu trafik** üzlet vagy helyiség kerestetik. Cim a kiadóhivatalban.

Az Arany Bika kávéházban minden este oigányzasa

SZINHÁZ.

Műsor.

Febr. 21. kedd: Tolone Népszinmű.
Febr. 22. szerda: Killierankie herceg Bohózat.
Febr. 23. csütörtök: Trubadur. Dalm.
Febr. 24. péntek: Killierankie herceg Bohózat.
Febr. 25. szombat: Gyurkovics lányok. Életkép.
Febr. 26. vasárnap d. u. Tavasz. Daljáték.

Este: Szaharai konzul. Bohózat.

* **Killierankie herceg.** Tegnap este mutattak be egy szellemes, ötletekben és humorban gazdag, de mégis részben szentimentális bohózatot, a Killierankie herceget. A darab meséje röviden az, hogy Killierankie herceg nagy szerelemre gyuladt egy fiatal gróf kisasszony iránt, aki nem akarja őt viszont szeretni. Erre a herceg törbe csalja a gróf kisasszonyt egy barátjánéval és egy egész hétig bezárva tartja kastélyában. Ez alatt a gróf kisasszony meghajtja büszke fejét és megszereti az udvarias, gavallér herceget. Ezt a regényes kis mesét az angol szinpadi szerzők gyönyörűen kamatoztatták. A szellemes esipkelődés és mullattató félzségek a közönséget három órán keresztül állandó derűtségben tartották. Nem volt falrengető kacaj, de örökös mosoly ült az emberek arcán, mely elárulta a darab külső sikerét.

A két nő szerep a debreceni társulat legbájosabb két tagja kezében volt. T. Csige Böske a gróf kisasszony szerepében olyan alakítást nyújtott, mely a legmagasabb igényeket is kielégítette. Mig Hahnel Aranka a férjhez menni vágyó özvegyasszonyt elragadó bájosággal, természetességgel személyesítette és feltétlenül rászolgált a közönség osztatlan tetszésére. — *Csörtöst* említhetem meg csak a férfi szereplők között, mert a többiekre jobb nem beszélni. Halász Alfréd a portás ruhába bujtott ujságíró helyett, egy örökké mozgó, kezeit dörzsölő fűszeres segédet mutatott be, az elegáns világi helyett. Pedig beszéde elég értelmes, csak a kezei és a lábai vannak folyton az utjába, ha a szinpadon van. A bemutató félig telt ház előtt folyt le.

(b)

* **Szinészek három pontja.** A magyar színészek nem olyan forradalmárok, mint hiszik általában róluk. Mikor forradalmat csinálnak, nem állanak elő tizenkét ponttal. Csak hárommal s ez a három sem forradalmi. De jogos, méltányos, helyes, szükséges. És annyira nem forradalmi, hogy szinte bocsánatkéréssel adják elő a színészek s lojálisan hangoztatják, hogy ők nem dinasztia-, azaz pardon — direktor-ellenesek. A debreceni szinművész társulat összes tagjai különben a három pont összeállítói. Fölhívják az összes színésztársaikat, hogy csatlakozzanak e három kívánság kivívásához. Az indítványok a következők:

1. A kilenc (9) órai próbakezdés — nyáron is.

2. Az egyesület által kiadott szerződési minták szigoruan kötelező használata, pót-pontok nélkül, a más mintájú szerződést, avagy a pót-pontokkal ellátottakat érvénytelennek jelentse ki a tanács, melyből erre egy külön bizottság alakíttassék.

3. A szerződések októbertől októberig köttessenek, ezzel kapcsolatosan az évi fizetés.

Az indítványozók bőszégesen, szépen, okosan indokolják meg az ő három pontjukat s fölshólitják színésztársaikat, válasszanak olyan képviselőt, aki tartozó tisztelettel van minden jog iránt, aki megtisztelti becsületességével azokat az elveket, amelyek a magyar vidéki színészet erkölcsi és anyagi helyzetét felemelik.

* **Szinházi hírek.** Kedden kerül színre Tóth Ede 100 arany pályadíjjal jutalmazott népszinműve A tolone. A népszinmű főbb szerepei a következőképp vannak kiosztva: Kontra—Sebestyén, Krizsa—Havasy, Miklós—Mezei, Ábrás—Iványi, Rézi—Krémer, Rézi—Püspöky, Dolgos—Halász, Lórie — Krémer, Rigó—Virágháty, Sára—Ebergényiné, Liszka—Sugár, Mravcsék—Faragó, János—Szilágyi.

A legközelebbi ujdonság Guthi Soma A szaharai konzul című 3 felvonásos bohózata lesz. A bohózat először a Vigszinházban került színre, ahol állandóan műsoron van.

TÁVIRATOK.

Perczel lemondása.

Budapest, febr. 20. A függetlenség pártkörben ma délután híresztelték, hogy Perczel Dezső lemond a mandátumáról. A szabadelvű pártkörben erről semmit sem tudnak.

A cár és Szergiusz nagyherceg temetése.

Pétervár, febr. 20. A cár nem fog Szergiusz nagyherceg temetésén megjelenni, csupán képviselteti magát.

Nagy vasuti katasztrófa.

Bécs, febr. 20. Ide érkezett magántávirat szerint a nizzai expresszvonat Viena mellett összeütközött egy másik vonattal. Állítólag számos utas meghalt. Részletek még nincsenek.

A meggyilkolt nagyherceg.

Berlin, febr. 20. A Voss. Zig.-nak Pétervárról Szergiusz nagyherceg egyéniségéről ezeket jelentik:

Annak idejében, amikor a Morosovbotrány napirenden volt, kiderült, hogy a tizezer meleg takaróból, amelyet Morosov gyáros adományozott a harcéri sebesülteknek, nem kevesebbet mint hatezret Moszkvában eladtak és nyíltan beszéltek, hogy a lopást Szergiusz nagyherceg udvarában követék el. Egyszerre megszűnt a további adakozás a sebesültek számára s hangzott a szó nem is leplezetten, hanem nyíltan:

— Minek adakozni? Hisz a nagyherceg és emberei egészségesek!

Azokban a napokban gazdag moszkvai kereskedők azt a bizalmas értesítést kapták.

hogyan a nagyherceg a hazafias adakozás hirtelen megszüntetése miatt nagyon el van keseredve. De nyomban következett a biztatás is, hogy a nagyherceg neje, Erzsébet nagyhercegnő minden adományt, amely az ezer rubelt meghaladja, sajátkezű köszönő levélben fogja nyugtázni. A dolognak megvoltak a következményei. Most már adományokkal elárasztották a nagyhercegi palotát. De több héten át csak 999 rubelt tett ki egy-egy adomány és egyetlenegy sem haladta meg az 1000 rubelt. Elképzelhető, hogy ez a néma demonstráció valóságosan lesújtóan hatott, mert világosabban nem lehetett már kifejezni azt, hogy Moszkvában senki sem áhított a nagyhercegné irásba foglalt köszönetére. Hogy ez a tüntetés végtelenül elkeserítette a nagyherceget, ez magától értetődik. Ingerültségét hihetetlenül felkorbácsolta a kereskedői világ magatartása és ez volt az oka drákói rendszabályainak.

Pétervár, febr. 20. Szergiusz nagyherceg emlékére Moszkvában 23-án tartanak gyászistentiszteletet. Holttestének temetése, mely egyelőre Csudov-kolostorban marad, májusban lesz Pétervárott.

Pétervár, febr. 20. A cár kibékült a Párisban élő Pál nagyherceggel, a megölt Szergiusz nagyherceg öccsével, aki szerelmi házasságáért minden rangjától megfosztott. Most megengedte neki, hogy bátyja temetésén megjelenhessen és rangját visszapajza.

Az orosz forrongás.

Varsó, febr. 20. Ma délelőtt hatósági engedelemmel gyűlést tartottak a középiskolai tanulók szülei és gyámjai ama kérdés tisztázására, hogy létesítendő-e lengyel iskolák. A gyűlés, a melyen 1500 személy vett részt, a következő határozatot hozta: Nem ajánlatos az iskolákat az új iskolaév előtt megnyitni, de az iskolákat a nemzeti kívánságoknak megfelelőleg kell reformálni. A varsói tankerületi gondnok megígérte, hogy a miniszter elé terjeszti az iskolák megnyitási határidejének elhalasztására vonatkozó kérelmet.

Pétervár, febr. 20. A minisztertanács utolsó ülésén az 1904 december 25-iki reformoknak 2. pontját tárgyalta, amely a helyi jótékonyági intézmények kezelésének kérdésével foglalkozik. A minisztertanács elhatározta, hogy e kérdésben törvényjavaslatot dolgoz ki, a törvényjavaslat kidolgozására két bizottságot küldenek ki.

Pétervár, febr. 20. Az egyházi főhatóság az ismeretlen helyen tartózkodó Gapon lelkészt, megfosztotta papi méltóságától.

Az japán-orosz háború.

London, febr. 20. Tegnap itt megható gyászünnepeket ültek Meccue tábornokért, a 203 méteres domb körül folyt ütközetek hőseért. A gyászünnepségen résztvevők a diplomáciai testület számos tagja és a külföldi katonai attasék.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, február 20.

Buza kínálat mérsékelt, vételkedv csekély. Bányadt irányzat mellett 10,000 métermázsza került forgalomba, közben 5 fillérrel olcsóbb áron. — Egyéb gabonafajták nyugodtak. Idő: boros.

Buza áprilisra	19.68—70.
" októberre	19.50—48.
Rozs áprilisra	17.26—52.
" októberre	15.36—38.
Zab áprilisra	13.80—82.
" októberre	14.12—14.
Tengeri májusra	12.14—18.
Repece májusra	14.86—88.

Törvénykezés.

§ **Nők az alkotmányban.** A lezajlott képviselőválasztás alkalmával a Belvárosban dr. Radó Lipótné szül. Hatser Ilona volt az egyik jelöltnek gróf Tisza István miniszterelnöknek a leglelkesebb kortese. Amint négy évvel ezelőtt a Ferencvárosban Hock János érdekében, úgy most is gróf Tisza István megválasztására fáradtságot nem ismerő hártalan buzgalommal korteskodott dr. Radóné akit piros színű kalapjával, hatalmas nemzetiszínű kokárdájával egész nap lehetett látni a választás színhelyén. A csinos asszony azonban attól sem riadt vissza, hogy egyes választókat lakásaikon keressen fel s ott beszélje rá őket arra, hogy ne gróf Andrássyra, hanem Tisza Istvánra adják le az urna előtt szavazataikat. A választás napján — január 26-án — délelőtt Radóné, a szabadelvű párt intéző bizottsága által kísérelül mellé rendelt Öry Mihály gépészszel együtt felment dr. Kern Géza fővárosi orvos lakására. Öry kinn a folyosón várakozott, dr. Radóné pedig becsengetett. A csengetésre dr. Kern Gézáné nyitott neki ajtót.

— Én dr. Radóné vagyok! — szölt a látogató — itthon van Géza!

— Géza?! Már mint az én férjem? kérdezte csodálkozó meglepett arccal dr. Kernné, — nincs itthon. —

— Igen, igen — válaszolt gyorsan Radó dr. né, megígérte nekem, hogy eljön Tiszára szavazni, de eddig még nem mutatkozott.

— Én úgy tudom, hogy férjem gróf Andrássyra fog szavazni, nem pedig Tisza Istvánra.

Ezen kijelentés után dr. Radóné köszönt eltávozott. Egy óra múlva azonban újra felment dr. Kern lakására. Ezúttal már dr. Kern is otthon volt s ő fogadta dr. Radónét. A csengetésre azonban dr. Kerné és anyja dr. Neumanné szül. Brener Katalin is bementek az orvosi fogadó szobába. Dr. Radóné nem törődve a hölgyek jelenlétével mindjárt rátért a tárgyra.

— Kedves Géza megígérted nekem, hogy gróf Tiszára fogsz szavazni, én bizva ígéretedben eljöttem érte.

Dr. Kernné hallva ezt a bizalmas tegeződést közbeszólt:

— De nagysád miért tegezi az én férjemet?

Dr. Radóné szemével rákaesintva dr. Kern Gézára, így válaszolt:

— Mi már régi ismerősök vagyunk, ugy-e? Géza?!

A következő pillanatban aztán kitört dr. Kernéből és az anyósától a harag s dr. Radónét kiutasította lakásukból elmondták szemtelennek, aljasnak, papszakácsnének, egyszóval mindennek, csak jónak nem.

Dr. Radóné az inzultusért a büntető járásbíróhoz fordult elégtétel miatt s panaszt emelt dr. Kern Gézáné szül. Neumann Mária és anyja dr. Neumanné szül. Brener Katalin ellen becsületsértés vétsége miatt.

Ma tárgyalta ezt az ügyet a büntető járásbírósnál dr. Schirilla büntető bíró. A tárgyaláson úgy dr. Kernné, mint anyja beismerték, hogy dr. Radónét a kérdéses alkalommal kiutasították lakásukból feltűnő s illetlen magaviselete miatt. Ez alkalommal tényleg mondtak neki egyes kifejezéseket felháborodásukban, de ezen kifejezésekre már nem emlékeztek.

Öry Mihály tanu kihallgatása következett, aki szintén megerősítette, hogy dr. Kernné és anyja sértő szavakkal illették a panaszosnőt dr. Radónét.

— Én voltam kérem akkor a testőrzője! szölt öntelt arccal a fontos tanu.

A bíró dr. Miklós Gyula védelme után úgy dr. Kernné, mint dr. Neumanné szül. Brener Katalint bünsnek mondta ki a becsületsértés vétségében s ezért őket egyenként 40—40 kor. pénzbüntetésre ítélte. Az elítéltek nyomban lefizették a pénzbüntetést s megnyugodtak az ítéletben.

Donogán és Somossy
Debrecen, Kistemplombazár

Menyasszonyi kelengye
Vászon — szőnyeg,
Férfi- és női-fehérnemű,
Női divatárak.
Határozott árak.

A Richter-féle
Lialment. Caps. comp.
Korony-Pala-Expeller

egy régi kipróbált háziaszer, amely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmazatik lezúnyos, csúszós és megfázottaknál.

Intés. Silányabb utánzatok miatt ne vásároláskor óvatossággal járjunk és csakis eredeti üvegekben dobozokban a „Richter“ védjeggyel és a „Richter“ cégjegyzékkel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerboltban kapható. Főraktár: **Török József gyógyszerésznél** Budapest.

Richter F. Ad. és társa.
székhely: 104. E. 106. Str.

PLOMBUS New-York, 104. E. 106. Str.

PLOMBUS!
250,000 hálalrat 1 év alatt

Nincs többé fogfájás!
odvas fog!
bűzősszél

Fenti betegségeknek előidézői kétségtelenül az odvas fogak. Ezen remek amerikai szer, ezen kínos és kellemetlen szenvedéseket

azonnal megszünteti!
„Plombus“ szal mindenki maga plombirozhatja fájdalom nélkül és hihetetlen egyszerű módon

odvas fogait!

Plombus ne hiányozzék egy háznál se az egyszeri csekély kiadás százszoros kamatja: anyugalom. A fogfájdalmakban szenvedőket tehát saját érdekében felhívjuk, hogy rendeljék meg ezen valóban remek háziaszert, mely az amerikai fölmesség neto vábbja!

Ára egy adagra, mely 5—6 odvas fogra elegendő, használati utasítással 2 korona. 2 kor. 10 fill. előzetes beküldése után bérmentve bérhova. Megrendelhető egyedül a Magyarországi képviselőtől, melynek címe:

„Plombus“ szétküldés, Pásztó Heves me.

M. Á. Vasutak menetrendje

1904. október hó 1-től.

Debrecenből indul:

Budapest felé (vegyesvonat) —	d. e.	9	30
Budapest felé (gyorsvonat) —	d. u.	3	16
Budapest felé (gyorsvonat) —	regg.	4	57
Budapest—Nagyvárad felé —	d. u.	8	07
Budapest—Nagyvárad felé —	este	12	31
P.-Ladány—Nagyv. mind. kedd.	d. e.	10	12
Csak P.-Ladányig — — — —	este	11	10
Csak P.-Ladányig motor menet	regg.	8	08
Szatmár—M.-Sziget felé — —	d. u.	5	56
Csak Szatmár (gyorsvonat) —	d. u.	3	51
Csak Szatmár teher v. sz. sz.	este	6	56
Szatmár—M.-Sziget felé — —	éjjel	7	50
Szatmár—M.-Sziget f. (gyorsv.)	d. u.	2	27
Csak Szatmár — — — —	reggel	12	10
Miskolc—Kassa felé — — — —	reggel	5	13
Miskolc—Kassa felé — — — —	este	8	56
Szerencs—S.-A.-Ujhely Kassa f.	d. u.	6	11
Csak Nyiregyháziig — — — —	d. u.	4	19
m. á. vasutól — — — —	reggel	12	35
vásártérről — — — —	reggel	5	44
m. á. vasutól — — — —	reggel	8	16
vásártérről — — — —	reggel	8	16
H.-Böszörmény m. á. vasutól — — — —	d. e.	8	07
vásártérről — — — —	d. e.	11	16
B.-Sz.-Mihály m. á. vasutól — — — —	d. u.	11	25
felé vásártérről — — — —	d. u.	4	38
m. á. vasutól — — — —	d. u.	4	11
vásártérről — — — —	d. u.	12	12
m. á. vasutól — — — —	este	12	46
vásártérről — — — —	este	6	35
F.-Abony felé m. á. vasutól —	reggel	4	36
F.-Abony felé vásártérről —	reggel	4	56
O.-Köcs—Polgár felé m. á. v.-tól	d. u.	4	06
O.-Köcs—Polgár felé vásártérről	d. u.	4	23
Derecske—N.-Léta felé — — —	reggel	9	35
Derecske—N.-Léta felé — — —	d. u.	4	31

Budapestre érkezik:

A reggel 8 ó. 57 p.-kor ind. gy. v.	d. u.	1	50
A déli 12 ó. 07 p.-kor ind. sz. v.	este	6	40
Az este 10 ó. 31 p.-kor ind. sz. v.	reggel	5	45
A d. u. 4 ó. 16 p.-kor ind. gy. v.	este	9	35

Bpestől Debrecenbe indul:

A d. u. 12 ó. 06 p.-kor érk. gy. v.	reggel	7	25
A d. u. 3 ó. 29 p.-kor érk. sz. v.	reggel	9	—
Az este 6 ó. 41 p.-kor érk. gy. v.	d. u.	2	—
Az éjjel 2 ó. 24 p.-kor érk. sz. v.	este	7	05
Az éjjel 2 ó. 24 p.-kor érk. sz. v.	este	9	15
(P.-Ladányig gy. v. átszállással)	este		

Debrecenbe érkezik:

Budapest felől (személyvonat)	d. u.	2	2
Budapest—Nagyvárad felől gy. v.	este	6	41
Budapest—N.-várad felől — —	éjjel	6	24
Budapest—Nagyvárad felől —	d. u.	2	15
Csak P.-Ladánytól — — — —	reggel	5	15
Csak P.-Ladánytól — — — —	reggel	8	40
Csak Szatmár felől — — — —	reggel	4	46
Szatmár—M.-Szigetről — — —	d. e.	11	37
Csak M.-Szigetről (gyorsvonat)	d. u.	3	55
Csak M.-Szigetről — — — —	este	10	31
Szatmár felől — — — —	este	6	40
Csak Szatmáról — — — —	reggel	8	30
Kassa—Miskolc felől — — — —	d. e.	8	31
Kassa—S.-A.-Ujhely—Szerencs	este	11	50
Csak Nyiregyháziól — — — —	d. u.	7	48
Kassa—Miskolc felől — — — —	reggel	3	33
vásártérre — — — —	reggel	7	40
mávasúthoz — — — —	d. e.	7	22
vásártérre — — — —	este	11	06
mávasúthoz — — — —	este	6	57
vásártérre — — — —	d. u.	9	46
mávasúthoz — — — —	d. u.	8	52
vásártérre — — — —	d. u.	1	28
mávasúthoz — — — —	d. u.	3	34
F.-Abony felől vásártérre — —	d. u.	3	35
F.-Abony felől mávasúthoz — —	d. u.	5	48
O.-Köcs—Polgár felől vás. térre	reggel	5	44
O.-Köcs—Polgár felől máv.-hoz	reggel	7	54
Derecske—Nagy-Léta felől — —	reggel	7	15
Derecske—Nagy-Léta felől — —	d. u.	7	13

A Polgári Takarékos és

segélyszövet IX. évtársulatába beiratkozások és felvételek mulasztási illeték felszámítása nélkül február hó végéig eszközölhetők.

A szövetkezet tagjainak a legutóbbi négy évi ciklus alatt 73611 K. 44 F. hasnyol eredményezett, melyivel a törzsbetétek teljes 6% kamatoztatását biztosította.

NYOLCÉVES törlesztéses jelzálogi valamint személyi hitelre kiadott kölcsönait a közönség meglepően nagy mértékben veszi igénybe.

A kölcsönönkamatoknak a heti betétekkel egyszerre egy összegben lehetővé tett fizetése továbbá az utólagos kamatelszámolással engedélyezett kölcsönök a hiteltkereső közönség nagy kényelmére és előnyére szolgálnak.

Az igazgatóság legújabb határozata szerint 2000 koronán felüli kölcsönöknél a 6% kamaton túl semminemű kezelési illeték nem számíttatik, valamint elhárított a betevők azon hátránya, hogy felszámolt betéteiket a rendes közgyűlés megtartásáig gyümölcsözetlenül visszatartották, amennyiben az igazgatóság határozata szerint ezután a felszámolt évtársulat betétei utár a kifizetésig kamatmegterítést fog nyújtani.

Bejelentések a IX. sv. társulatba naponként 9-től 12-ig délután 3-5-ig eszközölhetők az X. intézet piac-utca 83 szám alatt levő hivatali elységében.

Zongorák

rövidek

180 frt.-tól

kezdve kaphatók

SCHMIDT S.

zongora raktárában.

A DEBRECENI HITELBANK

Részvénytársaság

I. é. február 1-én.

megkezdte működését

Kölcsönöket nyújt váltóra, kötelezvényekre, értékpapírokra árukra.

Óvadékkölcsönöket ad bérloknek és vállalkozóknak.

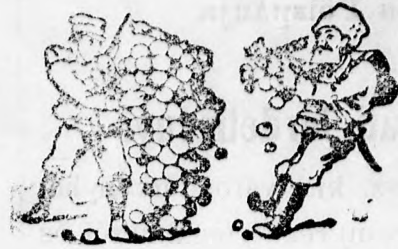
Jelzálog- és törlesztéses amortizációs kölcsönöket engedélyez földbirtokokra és házakra.

a legkedvezőbb feltételek mellett.

Elfogad betéteket betéti könyvecskére és folyószámlára a legmagasabb napi kamatláb mellett kamatoztatás véget vesz és elad mindennemű értékpapírt és ércpénzt, valamint Elfogad megbízásokat ilyenek vételére vagy eladásására és minden a bankszakmába vágó ügyeletek kötésére

Üzleti helyiség Széchenyi utca
1 sz. I em.

Az igazgatóság.

Saját magát
károsítja aki
szőlőoltvány-
szükségletét
nem fedezi

Küküllömenti Első Szőlőoltvány-telepnél.

Tulajdonos Caspari Frigyes Medgyes Nagy-Küküllőmegye
A telep oltványait az elmúlt százaz nyáron naponta több mint 2 millió liter vízzel öntözték, miáltal az oltványok ideálisan fejlődtek. — Képes árjegyzék ingyen és bérmentve

Ranunkel H. es Fia

posztó nagykereskedő

cég Piac utca 19. szám alatt, a t. közönség igényei kielégítendő, külön osztályt vezetett be kizárólag

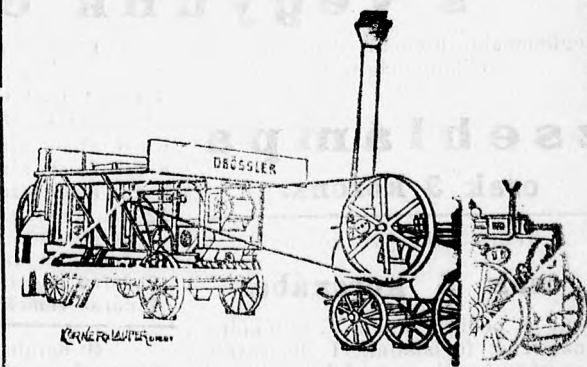
férfi divat szövetek

kicsinybeni eladására.

A tavaszi legújabb divatu bel- és külföldi szövetek, u. m. színes és sima kamjarnok, cheviottok, fekete és kék Chochmonek, fanyposztók, valamint egyruházati posztók és Trikók, mindenfeln szín és minőségben meglepő dus választékban már most megérkeztek és eredeti gyári árban kicsinyben is kaphatók.

Drössler Károly

cs. és kir. szab. gazdasági gépgyár
Budapest VI. Váci körut 59.

Magánjárok, gőzmozdonyok, gözcséplők, gözekekészleteket, járványos és kézi cséplők, vetőgépeket, benzin- és nyersolajmotorokat, malomberendezéseket és mindenféle egyéb gazdasági gépeket szállit szolid kivitelben, kedvező fizetési feltételek mellett. Arájánlattel és költségvetéssel kívánatra díjmentesen szolgálók Képviselek kerestetnek.

Hajdúvármegye és Debrecen sz. kir.
város Főispánja

113—1905.

Pályázati hirdetés.

Debrecen sz. kir. város törvényhatóságánál 3 (három) rendőrfogalmazói és (egy) irodatiszti állás üresedett meg. Ez állások közül egy rendőrfogalmazói és az irodatiszti állás pedig az alábbi határidő lejártá után tartandó legközelebbi rendes közgyűlésen választás útján fog betöltetni.

A rendőrfogalmazói állások mind-egyike évi 1800 korona fizetés és 400 korona lakpénzből, az irodatisztiállás pedig 1400 korona fizetés és 300 korona lakpénzből álló javadalmazással van egybekötve.

Azok a kik ezekre állásokra pályázni kívánnak s a törvényes minősítést kimutatni képesek felszerelt pályázati kérvényeikre hozzám folyó évi március hó 1. napjáig annyival is inkább nyújtásba, mert a későbbben érkező pályázati kérvények figyelembe vételét nem fogják.

Ez alkalmattal a választás folytán megüresedendő állásokra is pályázat nyitattik.

Debrecen 1905. február 14.

Domahidy Elemér.

főispán.

Csász. és kir.

udvari szállító.

Fernolend

A világonlegjobb lábbeli fényesítő és fénycrom mindenféle világos és sötét bőrnemek részére, mely kiváló szép fényt és tartósságot ad a bőrnek. Elhasznált peccótes, sárga vagy barna bőrnek a Lyosin egészen új fényt ad.

Alapított 1882. Gyári raktár Budapest V. Lipót-körút 24. (Briefadresse III Wien W asche kaufen Sien nur Brunn enseife Mindenütt kapható)

A virágkedvelő közönség figyelmébe.

Van szerencsén a. n. é. virágkedvelő közönség becses tudomására hozni hogy virág üzletben egy új virágkötőt szerződtettem, ki bel és külföldi nagyvárosok elsőrangú virág terméiben volt alkalmazva. Legmodernebb koszorukat, virágcsokrokat oly művészettel és gyorsan állít elő, hogy virág termében bármilyen nagy és finom megrendelést felvállalhatok. Főtörekvésen odairányul, hogy nem kimélve semmi áldozatot, üzletemet a legelső fővárosi virágüzletek színvonalára emeljen és nagyrabecsült vevőimnek alkalmat nyujtsak arra, hogy finoman készült csokrokat kaphasson.

Paczelt János.

műkertész.

Vidéki megrendeléseket pontosan teljesítünk és a csomagolására kiváló gond fordítunk, legszolidabb és legolcsóbb árak mellett.

PÁRTOLJUK A MAGYART

s vegyünk csakis Magyarországon.

Legfinomabb kivitelű igen célszerű villanyvilágításu

zseblámpa
csak 3 korona.

Teljes dohányzó készlet

csak 5 koronába

kerül és pedig 1 finom u. tajtékpipa kínai ezüst foglalattal, 1 hozzávaló pipaszár, 1 célszerű dohányzacskó, 1 gyufatartó, 1 tajték szivarszopóka, 1 szivartárcsa, 1 házi pipa szárral együtt, 1 tajték szivarszopóka, 1 szivarvágó, 1 szivar hamutartó, 10 drb. összesen.

4 és fél kiló, körülbelül 50 drb. különféle illatu finom pipere szappan csak 5 kor.

Egy nagy amerikai gyár törkijutása folytán ezen helyzethez jutottam. Egy az alatt felsorolt 40 darab szabadalmazott amerikai ezüst árukat melyek leszállított áron poton 60 frt 40 kr-ért szállíthatom bárkinék, és pedig:

6 drb amer. szab. ezüst asztali kés valódi angol pengével,
6 drb amer. szab. ezüst evővilla egy darabból,
6 drb amer. szabad ezüst evőkanál,
12 drb amer. szabad. ezüst kávéskanál,
1 darab amerikai szabad. ezüst leves merítőkanál,
1 darab amerikai szabad. ezüst tejmerítő kanál,
6 darab angol „Viktoria” pohártálca,
1 darab remek asztali gyertyatartó.

40 darab összesen csak 60 frt 40 kr.-ért ezen tárgyak ezelőtt 40 forintba kerültek.

Az amerikai patent ezüst egy teljesen fehér fém belül is, melyért jótállást vállalok.

Megrendelhetők utánvét mellett.

Reumann József-nél

Budapest, VIII., Örömvölgy-utca 16.

Konyhakészlet

5 darab solingeni pengéjű kés és egy darab szeletelő villa csak

4 kor. 50 fillér.

6 darab zománcozott fazék és 6 darab lábas különböző nagyságúak csak

5 kor. 90 fillér.

Egy valódi

Roskopf óra

kétévi jótállás mellett.

csak 5 korona.